

JAARGANG 84 | NR. 2 | FEBRUARI 2024

MANkracht

BIJBELSTUDIE VOOR VERENIGING EN KRING

BIJBELSTUDIES OVER
HET LEVEN VAN ABRAHAM (9)

Abrahams
zwaarste
beproeving

EN NU DE PRAKTIJK...

Het geheim
van
Hans Hamelink

THEMABIJBELSTUDIES UIT
DE BRIEF AAN EFEZE (9)

Een christelijk
gezin

UITGAVE VAN DE HERVORMDE MANNENBOND OP G.G.

issn 0167 - 3564
MANkracht
(zoals verwoord in
Jesaja 40: 30-31)
verschijnt
10x per jaar

HOOFDBESTUUR

1e voorzitter

ds. J.H. Lammers
T: 033-2000592
E: j.h.lammers1@gmail.com

2e voorzitter

ds. J.M. Molenaar
T: 079-3168995
E: ds.jmmolenaar@gmail.com

1e secretaris

ds. J. van Dijk (postadres)
Dondersstraat 6, 2984 GR Ridderkerk
T: 0180-398670
E: ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris

vacant

1e penningmeester

dhr. A. Kreijkes
T: 0548-789801
E: tonny@qualityfinance.nl

2e penningmeester

dhr. J. van Capelleveen
T: 0318-516930
E: jvancapelleveen@solcon.nl

Lid

ds. E. de Mots
T: 0180-424636
E: predikant@rondzes.nl

Lid

ds. A. Snoek
T: 0488-723120
E: asnoekvdm@solcon.nl

Lid

ds. H.J.T. Lubbers (*themasdagen*)
T: 033-2861207
E: h.j.t.lubbers@hervormdwoudenberg.nl

REDACTIE MANKRACHT

ds. J.M. Molenaar
ds. E. de Mots
Contactpersoon advertenties en opmaak:
dhr. L.H. de Kluijver
E: l.h.dekluijver@hetnet.nl

BESTUURSWIJZIGINGEN

Doorgeven aan de 1e secretaris.
Maandag 9.00-12.00 uur

MUTATIES

E: info.mannenbond@solcon.nl

OVERLIJDENSBERICHTEN

E: predikant@rondzes.nl (o.v.v. MANkracht)

ABONNEMENT OP MANKRACHT?

Leden krijgen het blad gratis. Ben je geen lid maar wil je MANkracht ook ontvangen?

E: info.mannenbond@solcon.nl

T: 0180-398670

Het lidmaatschap van de Hervormde Mannenbond kost € 18,- per jaar.
IBAN: NLO8RABO0377871559
t.n.v. Herv.Mannenbond op G.G.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen moet vóór 1 december via
E: info.mannenbond@solcon.nl

Ik ben in Gods hand

Meer dan 40 jaar geleden schreef Maarten 't Hart het boek 'Een vlucht regenwulpen'. Hij schildert in dit boek God als iemand die met sadistisch genoeg ervoor zorgde dat zijn moeder kanker kreeg. Zondag 10 uit de Heidelbergse Catechismus staat afgedrukt vooraan in het boek. Zijn spot komen we vandaag nog steeds tegen. We vragen ons af: 'Hoe zit het met Gods voorzienigheid?'

Door: ds. J. H. Lammers, Nijkerk

Bij voorzienigheid denken we aan 'vooruitzien' en 'voorzien in'. Beide gedachten hebben met elkaar te maken. Wie alles voorziet, kan namelijk ook zorgen voor. Dat doet God. De opstellers van de Heidelbergse Catechismus waren geen theoretici, maar hadden in hun leven te maken met de moeiten van het leven. Ziekte en dood was voor hen realiteit. Zij spreken in dit alles graag over de hand van God. Met Zijn hand bewaart Hij deze wereld. In het bijzonder houdt Hij met Zijn hand allen vast die in Hem geloven. Ook al begrijpen zij Zijn wegen niet. Is God wreed? Nee, Hij gaf Zijn Zoon in onze plaats en tot ons behoud. Om Christus wil zorgt Hij voor ons.

Ik denk hierbij graag aan Corrie ten Boom. Ze heeft in de Tweede Wereldoorlog veel meegemaakt. Haar vader overleed in de gevangenis en haar zus in het concentratiekamp. Zelf leed ze veel ontberingen. Na de oorlog sprak ze tijdens lezingen over Gods borduurwerk. Als je wel eens een borduurwerk gezien hebt, dan weet je dat het er aan de achterkant heel rommelig en onoverzichtelijk uitziet. Zo kan het ook in je leven voelen. Je kunt vragen: waarom dit en waarom dat? Maar als je het borduurwerk omdraait, dan zie je ineens een mooi patroon. Laten we vasthouden aan God, van Wie we belijden: ik ben in Zijn hand.

WOORDEN UIT HET VERLEDEN

Gelovig wandelen

Henoch wandelde met God, en hij was niet meer, want God nam hem weg. Genesis 5:24

ds. G. Boer (1913-1973)

ds. Gijsbert Boer,
predikant in
de Nederlandse Hervormde Kerk

Wanneer twee mensen gaan wandelen, zijn zij elkander eerst tegengekomen. Wanneer een mens met God wandelt en omgekeerd, geldt dat nog in veel sterkere mate. Want hoe groot is de afstand tussen de hoge God en een nietig mens? Daarbij komt, dat alle mensen niet naar God toelopen maar zonder uitzondering bij Hem vandaan lopen.

Daarom prijzen wij de God en Vader van de Heere Jezus Christus, dat Hij in Zijn verkiezende liefde Zijn Zoon van zo

hoog naar zo laag heeft gezonden en een weg gebaad heeft naar ons verloren menselijk geslacht. Daarom prijzen wij de zelfovergave van de Zoon, dat Hij Zich gegeven heeft tot een rantsoen voor onze zonden. Daarom prijzen wij de Heilige Geest, dat Hij ons wederbaart en in de ontmoeting met de levende God onze eigengerechtigheid verbrandt en de Heere Jezus Christus openbaart als de Weg, de Waarheid en het Leven. Het initiatief tot deze wandel gaat altijd van God uit. ■

BIJBELSTUDIES OVER HET LEVEN VAN ABRAHAM (9)

Abrahams zwaarste beproeving

Genesis 21:1-7; Genesis 22

Door: dr. J. Hoek, Veenendaal

Wat kent het geloofsleven toch verrukkelijke hoogtepunten en verbijsterende dieptepunten. Voor Abraham was de geboorte van Izaäk ongetwijfeld een geweldig hoogtepunt. Eindelijk was Gods belofte van nageslacht vervuld. Maar jaren later gaat hij door een doodsdal als hij wordt geroepen zijn eniggeboren zoon te offeren.

GOD HOUDT WOORD

Genesis 21 zet meteen in met de naam HEERE. Het is louter en alleen het werk van de trouwe God van het verbond dat Sara op 85 jarige leeftijd moeder mag worden en de 100 jarige Abraham vader. God brengt leven voort

uit de dood. Hij vervult wat Hij heeft beloofd, al gaat het door de onmogelijkheid heen.

Tot drie keer toe wordt het vermeld: 'zoals Hij gezegd had', 'zoals Hij gesproken had', 'op de vastgestelde tijd die God genoemd had'. Dat is geen overbodige herhaling,

maar drievoudige onderstreping tot Gods eer. Zijn Woord wordt altoos trouw volbracht. God zegt wat Hij doet en doet wat Hij zegt.

FEEST IN ABRAHAMS TENT

In gehoorzaamheid geeft Abraham zijn zoon de naam

Izaäk ('hij die lacht' of 'hij die doet lachen') en besnijdt hem op de achtste dag als kind van het verbond.

Sara zingt intussen haar lofzang. Ze lacht niet meer uit ongelooft, maar ze lacht in geloof en diepe verwondering. Ze weet dat ieder die werkelijk in geloof hoort van Gods wonderen met haar mee zal lachen. De Waarmaker van Zijn Woord zorgt voor eeuwige blijdschap bij allen die zich met Sara en Abraham verheugen in Wie Hij is en om wat Hij doet.

WREDE GOD?

Jaren later werpt de HEERE Abraham nog één keer in de smeltkroes van de beproeving. Het zilver en goud van het geloof wordt nogmaals gelouterd om des te meer te schitteren tot Gods eer. Als hij de stem van zijn Meester hoort, is de patriarch onmiddellijk bereid: 'zie hier ben ik!', 'tot Uw dienst', 'zeg U het maar.' Echter, wat hij dan verneemt, is ronduit verbijsterend. God draagt hem op om zijn geliefde zoon te gaan offeren op een berg die

Hij hem wijzen zal. Treffend is de overeenkomst tussen Genesis 12:1 en 22:2. Weer klinkt het: 'Ga jij!' Eerst kreeg Abraham de opdracht om te breken met zijn verleden in volstrekt vertrouwen op de roepende God. Nu komt de opdracht om te breken met zijn toekomst, die belichaamd is in de geliefde zoon van de belofte.

Hoe kan dit? Dit gaat toch tegen alle natuurlijke liefde in? Of klonk de opdracht Abraham minder vreemd in de oren

» Al zou Hij mij en mijn kind doden, ik zal toch op Hem hopen! «

dan ons mensen van de 21e eeuw? In allerlei religies waren kinderooffers in die tijd gebruikelijk. Misschien ook in Ur? Is die onbekende, nieuwe God die Abraham heeft leren volgen, dan toch als het er op aan komt net als de rest?

DIEPSTE AANVECHTING

De hevigste aanvechting is: hoe moet het nu met Gods

belofte van gezegend en zegenend nageslacht die toch via Izaäk loopt? Hier komt het aan op het naakte geloof dwars tegen alle aanvechting in. Abraham zal een slapeloze nacht hebben gehad, toch gaat hij de volgende morgen de steile weg van de gehoorzaamheid. Zonder tegenspreken en zonder uitstel. Dat is geen 'kadaverdiscipline' als van mensen die klakkeloos bevelen opvolgen of als fanatici die zogenaamd 'omdat God het wil' over lijken gaan. Nee, hier is gehoorzaamheid vrucht van diep, kinderlijk vertrouwen. De HEERE kan het toch nooit verkeerd bedoelen? Al zou Hij mij en mijn kind doden, ik zal toch op Hem hopen!

Maar wat bleef het lang stil voor Abraham! Drie volle dagen waarin hij met Izaäk, een paar knechten en een ezel op weg is onder laaghangend wolkendek. Wat een strijd vanaf het ontvangen van de opdracht tot het moment dat hij het altaar op Moria heeft klaargemaakt, Izaäk op het hout heeft gebonden en het slachtmes ter hand neemt.

UIT DE DOOD TERUGGEKREGEN

Op de derde dag is er uitkomst. De derde dag heeft vaak een bijzondere betekenis in de Schrift als de dag van de wending ten goede (zie bijv. Hosea 6:2). Twee teksten in het Nieuwe Testament werpen nader licht op de geloofsgang van Abraham.

Jakobus schrijft dat de aartsvader 'uit de werken is gerechtvaardigd, toen hij Izaäk, zijn zoon, op

het altaar offerde'. (Jak. 2:21) Het geloof, het diepe vertrouwen op zijn God, was het geheim van zijn gehoorzaamheid tot het uiterste. Dat geloof deed hem tegen de knechten zeggen: 'Als *wij* ons neergebogen hebben, zullen *wij* bij jullie terugkeren'(22:5). Hoe dat kon en moest, wist hij niet, maar hij gaf het over in Gods hand. Hebreëen 11:18,19 zegt dat de zwaar beproefde vader bij zichzelf overlegde dat God bij machte was Izaäk zelfs uit de doden op te wekken 'en hij kreeg hem als het ware daaruit ook terug.' Zo'n fiducia had Abraham op

zijn God en zo toonde hij zich vader van alle gelovigen in het zich vastklampen aan Gods belofte.

GOD VOORZIET IN HET LAM

In geloof heeft Abraham eerlijk geantwoord op de onbevungen vraag van Izaäk.

» Elke *ros hasjana* leest men de *aqedat Jitschak* in de synagoge «

'Vader, het vuur is er voor het offer en het hout, maar waar is het lam voor het brandoffer?' Dan zegt de liefhebbende vader niet: 'jou, mijn zoon, ga ik slachten en tot as verbranden.' Dat zou een ouder hebben moeten zeggen die een kinderoffer ging brengen aan zijn afgod. Maar Abraham weet dat zijn God gans anders is en vanuit die geloofskennis en dat geloofsvertrouwen geeft hij het enige juiste antwoord: 'God zal zichzelf voorzien van het lam voor het brandoffer, mijn zoon.' Bij herhaling staat er dan: 'zo gingen zij beiden samen', in volstreekte harmonie.

BINDING VAN IZAÄK

Uren moet Abraham, wellicht geholpen door zijn zoon, bezig zijn geweest met het oprichten van het altaar op Moria. Dan komt het moment dat hij Izaäk (volgens de Joodse traditie toen 37 jaar oud, dus bepaald geen kind meer) op het hout vastbindt. En die sterke jonge man laat dit toe! Hij was natuurlijk heel goed bij machte om dit te verhinderen, maar

kennelijk is hij net zo gehoorzaam aan God als zijn vader.

De Joodse bijbeluitleg geeft volle aandacht aan deze 'binding van Izaäk' (*aqedat Jitschak*). Op elke nieuwjaarsdag (*ros hasjana*) wordt in de synagoge dit Bijbelgedeelte gelezen. In de zoon die zichzelf vrijwillig overgeeft tot in de dood ter wille van de heiliging van de Naam van God, herkent het Joodse volk eigen lijdensgang door de eeuwen heen. Telkens leidt de weg van het volk Israël dwars door de dood, maar telkens ook geeft de HEERE opstanding uit de dood en juist zo,

als overlevenden bij de gratie Gods, wordt het volk uit Abraham gesproken tot een zegen voor de volkerenwereld. (vgl. vs.15-18)

OP DE BERG MORIA IS HET VOORZIEN

Op het ultieme moment dat Abraham daadwerkelijk zijn zoon zal slachten, grijpt de HEERE in (in vers 11 klinkt voor het eerst in dit hoofdstuk de NAAM). Een ram gaat plaatsvervangend de dood in. We trekken lijnen door naar Christus en zien voorafschaduwingen van onze Zaligma-ker in zowel de gelovige Abraham als in de zich gewil- lig overgeevende Izaäk. Jezus Christus heeft in de verbijste- rende beproeving, die nog oneindig dieper gaat dan die van Abraham, volmaakt vertrouwd op Zijn hemelse Vader. We mogen met ons zo

onvolmaakte geloof schuilen achter Zijn perfecte geloof. Toen het zwaard tegen Hem werd opgenomen door Zijn moordenaars, en tegelijkertijd het zwaard van Gods gerechtigheid Hem trof, week Hij niet terug. Hij ging in de plaats van de zondaars staan en gaf zich vrijwillig over.

Zo heeft God zich een Lam ten brandoffer voorzien door zelf het Lam te worden

(de Vader en de Zoon zijn immers één). Eeuwenlang is op de berg Moria waar de tempel is gebouwd (zie 2 Kron.3:1) de dienst van de verzoening uitgericht in verwachting van Hem die meer is dan Izaäk. Hij is gekomen in de volheid van de tijd en nu is er in de Gekruisigde en Opgestane redding van dood en oordeel voor elk die in Hem gelooft. ■

GESPREKSVRAGEN

1. God beproeft Abraham. Wat heeft Hij daarmee voor? Hoe verhoudt zich dit tot Jakobus 1:13,14?
2. Hoe valt Genesis 22:12 te rijmen met Gods alwetendheid?
3. Paulus zinspeelt in Romeinen 8:32 waarschijnlijk op dit Schriftgedeelte. Abraham was bereid tot het offer van zijn zoon - God heeft Zijn Zoon niet gespaard, maar voor ons overgegeven. Welke conclusie verbindt de apostel daaraan?
4. Lees 2 Koningen 3:27; 17:17; Ezechiël 20:26; Micha 6: 6v. Hoe denkt de God van de Bijbel over kinderooffers?
5. Wat zegt Genesis 22 over de weg van het volk van de Joden én van de christelijke gemeente door de eeuwen heen? Hoe is het daarbij tot troost dat de HEERE zal voorzien?

EN NU DE PRAKTIJK...

Het geheim van Hans Hamelink

Door: J. van Reenen, Veenendaal

**Hij is nagenoeg blind, heeft kunstknieën en kunstheupen en toch is hij opgewekt.
Wat is het geheim van Hans Hamelink?**

Hans Hamelink (71) werd in Den Haag geboren in een gezin van zestien kinderen. Hij woont nu in Zoetermeer en is er lid van de Morgenstergemeente. Hij was politieagent en deed zijn werk met veel plezier tot het moment in 1995 dat hij achter zijn computer zat en de letters ineens niet goed meer kon zien. Toen dat niet overging, vertrok hij die dag vervroegd naar huis. Ook de volgende dagen kon hij niet goed zien. De oogarts in het UMC Utrecht zei na onderzoek tegen

hem: “U bent met vijf jaar blind.”

Hamelink: “Dat kwam hard aan. Bovendien wilden ze me na twee jaar bij de politie afkeuren. Ik heb al mijn best gedaan om te blijven werken en dat is gelukt. Ik heb het werk gedaan dat ik nog wel kon, dat was vooral anderen aansturen. Om mijn werk te kunnen blijven doen, kreeg ik een groter beeldscherm en andere apparatuur. In 2013 was ik veertig jaar bij de politie en ben ik met functioneel leeftijdsontslag gegaan.”

Licht en donker

Zijn ogen werden ook daarna nog steeds slechter. Sinds een jaar of vijf ziet hij bijna niets meer: alleen het verschil tussen licht en donker. Hier komt bij dat hij de afgelopen jaren twee kunstnieën en twee kunstheupen gekregen heeft en dat hij uitgezaaide prostaatanker gehad heeft, waarvan hij overigens genezen is verklaard.

Hamelink is niet bij de pakken gaan neerzitten. Gesteund door zijn vrouw Hennie doet hij nog van alles. Hij gaat 's zondags naar de kerk en door de week naar de mannenvereniging. Verder doet hij, gewapend met zijn blindenstok, boodschappen. "Veel mensen zijn bereid om me te helpen," zegt hij. "En in het verkeer letten ze goed op me."

Thuis zit Hamelink wel veel op een stoel, maar hij zit niet maar wat te somberen. Hij heeft een aangepaste typemachine met puntjes die hij kan voelen, terwijl een computerstem zegt wat hij typt. Een apparaat leest teksten die hij erin stopt, hardop voor. Door middel van een daisy-speler kan hij gesproken tekst digitaal beluisteren. "Ik heb de Institutie" van Calvijn helemaal gehoord," zegt hij.

Moeilijke momenten

Moeilijke momenten heeft hij zeker meegeemaakt. "Ik heb me wel afgevraagd waarom God me dit liet overkomen, ik gaf mezelf de schuld en kreeg depressieve gevoelens."

Een van de moeilijkste momenten was toen ze de uitslag van de oogonderzoeken te horen kregen. "Mijn vrouw had de zondag vóór de uitslag veel

gehad aan een preek over de storm op het meer, Markus 4:40: "En Hij zeide tot hen: Wat zijt gij zo vreesachtig? Hebt gij geen geloof?" Ze vertelde het tegen mij en dat gaf ook bij mij een omslag. Later hebben we een schilderij gekocht en in de kamer opgehangen om ons dit moment te herinneren."

Uiteindelijk is het de positieve kant opgegaan. "Ik heb door Bijbelteksten en psalmverzen veel steun van de Heere gehad, bijvoorbeeld uit Psalm 138 ("Als ik omringd door tegenspoed") en Psalm 116 ("Hij schenkt mij hulp, Hij redt mij keer op keer"). Ook de woorden van Jezus: "Blijf in Mijn liefde", uit Johannes 15 hebben me veel te zeggen. Al die woorden van God houden me op de been."

Hamelink weet zich geborgen. "Ik word blij van de wetenschap dat God de wereld in stand houdt. Er gaat niets uit boven de liefde van Christus. Ik zie wel op tegen de operatie die ik binnenkort moet ondergaan, maar ik weet dat God meegaat." ■

» Ik word blij van de wetenschap dat God de wereld in stand houdt «

BIJBELSTUDIES OVER DE BRIEF AAN DE GEMEENTE VAN EFEZE (9)

Een christelijk gezin

Efeze 6:1-9

Door: ds. H.J.T. Lubbers, Woudenberg

Over 'opvoeden' circuleren legio citaten, zoals: 'Het opvoeden van kinderen bestaat voor minstens de helft uit het opvoeden van jezelf' (P.W.J van Hengel, wiskundige). 'Alleen vuur kan vuur ontsteken' (Wim ter Horst, pedagoog). 'Zonder goede opvoeders thuis, gaan docenten op school het niet redden' (Wim Kok, oud-premier en PvdA-leider). Paulus citeert Gods gezaghebbend Woord.

Stel je voor: Paulus' brief wordt voorgelezen in de samenkomst van de gemeente. Ineens richt Paulus zich speciaal tot de kinderen. Zij horen erbij en zijn erbij! 'Wees je ouders gehoorzaam.' Direct daarop komt Paulus met een speciaal appèl voor vaders: 'Wek geen toorn bij uw kinderen op, maar voed ze op.' Als er genade in een gezin is (Ef. 5:1), gaan vaders de

hemelse Vader weerspiegelen (Luk. 11:11-13). En kinderen gaan het beeld van Gods Zoon reflecteren (Luk. 2:51).

VIJFDE GEBOD

Paulus verwijst in vers 1-4 naar het vijfde gebod (Ex. 20:12). Christenen hebben dit gebod altijd zo opgevat dat het niet alleen over ouders en kinderen gaat, maar dat deze relatie als voorbeeld dient voor iedere

andere gezagsverhouding. Zondag 41 van de Heidelbergse Catechismus zegt: 'en allen die over mij gesteld zijn'. Verder is het treffend dat de term 'vader' in het Oude Testament niet alleen wordt gebruikt voor natuurlijke vaders, maar ook voor stamoudsten, koningen, leidinggevend en leraars.

De relatie met onze ouders is onze eerste en belangrijkste

relatie. Ze geeft vorm aan alle andere relaties. (Vandaar dat we ons in deze Bijbelstudie concentreren op vers 1-4. De relatie slaaf en heer uit vers 5-9 komt in de gespreksvragen terug). Ieder mens wordt geboren met een hart vol egoïsme, ongeduld, boosheid, verlangen naar onmiddellijke behoeftebevrediging. In de relatie met onze ouders leren we wat het betekent iemand met gezag boven ons te hebben, te luisteren naar mensen, hen te eren en dingen te doen waar we soms geen zin in hebben. In het gezin leer je over respect en gehoorzaamheid, en over liefde en bescherming. Daarom is opvoeden 'misschien wel de belangrijkste baan die bestaat'.

GEHOORZAMEN

Kinderen behoren hun ouders te gehoorzamen. Waarom? Niet omdat ouders het altijd beter weten. Ook niet omdat ouders alles goed doen. Maar 'in de Heere'; zoals de Heere wil. Het gezin is Gods bijzondere ontwerp! Kinderen vallen niet als appeltjes uit de boom – en als ze op de grond gevallen zijn, wordt er een oppas voor ze gezocht; maar kinderen

worden geboren uit 2 ouders. Wat een bijzondere zorg, vanaf het allerprilste begin! God woont in de hemel, maar vader en moeder zijn, naar een woord van Augustinus, 'de twee handen van God'. Door hen mag je als kind Góds liefdevolle zorg ervaren. Gehoorzaam je ouders dan!

Zijn daar ook grenzen aan? Ja. Gezag kan worden misbruikt. Het principe van Handelingen 5:29 geldt ook hier: Als we moeten kiezen tussen gehoorzamen aan God of gehoorzamen aan mensen, dan gehoorzamen we God.

» Opvoeden de belangrijkste baan die bestaat «

EREN

Vers 2 citeert het vijfde gebod. 'Eren' wordt in Efeze 6 vóórnamelijk opgevat als 'gehoorzamen'. Tegelijk blijkt uit bijvoorbeeld 1 Timotheüs 5:3-4 dat het vijfde gebod ook van toepassing is op het ondersteunen van ouders wanneer zij behoeftig worden.

Let op de Heiland, Die hoog en breed volwassen is en tóch Zijn moeder eert: Vanaf het kruis zorgt Hij voor onderdak voor Maria.

VADERS

Vervolgens kijkt Paulus de vaders aan (vers 4). Uiteraard zijn de moeders inbegrepen, maar vaders zijn eindverantwoordelijk voor de opvoeding. De insteek lijkt minder positief: 'Wek geen toorn bij uw kinderen op.' Dat zal te maken hebben met de cultuur in Efeze, waar de *pater familias* onbegrensde bevoegdheden had. Een vader kon zijn kind

pijnigen, te vondeling leggen, verkopen en zelfs doden. Onvoorstelbaar! Toch leven we nog steeds in een gebroken werkelijkheid. In 2019 werd het Drentse dorp Ruinerwold wereldnieuws. Op een afgelegen boerderij

werd een vader ontdekt, samen met 5 kinderen: Verwaarloosd en angstig voor hun vader vanwege de straffen die zij kregen en het misbruik dat plaatsvond. Helaas zijn op meer plaatsen autoritaire vaders en hysterische moeders die onredelijke eisen stellen, die zich afreageren op hun

kinderen vanwege stress op het werk, die hun kinderen vernederen, misbruiken of drillen. Dat maakt kinderen moedeloos, zegt Paulus in Kol. 3:21. 'Ik kon het nooit goed doen.'

VOED ZE OP!

'Maar voed ze op', zegt Paulus. Hier klinkt dezelfde term als in vers 29: Zoals Christus zorg draagt voor Zijn gemeente (en de man zijn vrouw voedt en koestert), zó roept Paulus de vader op om hun kinderen verzorgend op te voeden. Liefdevol en teder. 'In de onderwijzing en de terechtwijzing van de Heere.' Het woord 'onderwijzing' wordt

elders ook vertaald met tuchtiging en heeft als doel *gedragsverandering*. 'Terechtwijzing' ziet meer op het onderwijzen met woorden, om ons *denken* te veranderen.

GIDS

Om hun goddelijke roeping te kunnen vervullen, moeten vaders en moeders (veel) tijd met hun kinderen doorbrengen. Dat staat in onze dagen zwaar onder druk. De overheid stimuleert (via belastingmaatregelen) dat beide ouders volop deelnemen in het arbeidsproces. De opvoeding van kinderen wordt daardoor voor een steeds groter deel 'uitbe-

steed' aan professionals en derden: Gastouders, leerkrachten, de BSO, muziekdocenten, sportcoaches, catecheten en jeugdwerkleiders. Gevolg is dat ouders steeds minder tijd met kinderen doorbrengen. Tel daarbij op hoe de overheid via 'burgerschapsvorming' steeds meer ingrijpt op de inhoud van het onderwijs... en je beseft de urgentie dat christenouders hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding nemen. Zij zijn naar Bijbelse norm de eerst verantwoordelijken voor de opvoeding van hun kinderen.

Een opvoeder is gids. Geen wegwijzer op afstand, maar iemand die samen met het kind óp loopt. Zoals Abraham en Izak in Genesis 22: 'Zo gingen zij beiden samen.' Onderweg wordt gecommuniceerd en deelt Abram het Evangelie met zijn zoon (vers 8). Heerlijk, als een kind merkt, dat zijn ouders zelf ook buigen voor het gezag van Christus. '*They don't do what you say, but they do what you do!*' (vgl. Spr. 13:20).

BELOFTE

Het vijfde gebod is het 'eerste gebod met een belofte', zegt Paulus in vers 2. Zo'n stimulans zou niet nodig hoeven zijn, want de geboden van de Heere zijn goed en heilzaam

in zichzelf. Maar deze toegevoegde belofte zegt iets over het grote belang van dit gebod: Alle mensen die zalig worden, hebben leren gehoorzamen!

De belofte luidt 'dat het je goed gaat en je lang leeft op de aarde'. Niet dat iemand die zijn ouders eert gegarandeerd 100 jaar wordt. Maar wel: Alleen in de weg van het eren van je ouders is er toekomst. Zo werkt de wereld. Zo heeft God het ontworpen. Wanneer er orde in een klas is, bevordert dat het leerklimaat! Waar orde ontbreekt, kelderen de cijfers. Als in een land niet gehandhaafd wordt, komt de criminaliteit naar boven. 2 Tim. 3:2 benoemt het

trouwens als kenmerk van 'de laatste dagen' dat het gezag wegvalt. Symptoom van een samenleving in staat van ontbinding.

» Door genade gaan vaders de hemelse Vader weer-spiegelen! «

GENADE

Hoe leer je als ouders en kinderen zó leven? We grijpen terug op Efeze 5:1: Wees navolgers van God 'als geliefde

kinderen', die van genade leren leven. Genade vormt aardse vaders naar het beeld van de hemelse Vader, Die als geen ander weet wat het is, om kinderen te hebben die van het

goede pad afgaan, en Die zó lief de wereld had dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. Genade vormt kinderen naar het beeld van de Heere Jezus, Die Zijn aardse ouders hoog hield, al zag Hij hun fouten als geen ander, en Die Zijn

hemelse Vader geëerd heeft tot in de dood. Opdat wij, ook in gezinsverband en op de werkvloer, zouden leven door Hem! ■

GESPREKSVRAGEN

1. Hoe zie jij dat er in deze tijd omgegaan wordt met gezag? Is dat Bijbels? Wat vind je daarvan? Wat vraagt dit van jou?
2. Wat betekent (of betekende) het vaderschap in jouw leven? Als je zelf gezagsdrager bent, vertoon jij het beeld van de Vader? Hoe ziet dat eruit?
3. Deut. 21:18-21 onderstreept het gewicht van het vijfde gebod. Waarom zulke verstrekkende sancties? Vgl. Ex. 21:15-17, Spr. 20:20 en Spr. 30:11-17.
4. Zoek het gedicht 'Ik leg de namen van mijn kinderen in Uw handen...' op. Wat spreekt je aan?
5. Lees vers 7. Op welke manier doe jij je werk, of ben je bezig met de verantwoordelijkheden die je hebt?
6. Hoe moeten degenen die leiding geven zich gedragen ten opzichte van degenen die onder hen staan? Vgl. Kol. 4:1.

AGENDA ACTIVITEITEN

STREEKVERGADERING

Donderdag 29 februari 2024

(Streek Gouda)

Thema: Henoeh wandelde met God...!

Spreker: ds. A. Snoek uit Kesteren

Plaats: Driestar zaal 31

Burgemeester Jamessingel 2, Gouda

Aanvang: 19.45 uur

Dinsdag 9 april 2024

(Streek Nunspeet)

Thema: Henoeh wandelde met God...!

Spreker: ds. H.J.T. Lubbers

Plaats: De Schakel, Oranjeboomlaan 27, Wezep

Aanvang: 19:45 uur

HUISHOUDELIJKE VERGADERING

Zaterdag 13 april 2024

Referaat: Leven uit Gods beloften bij Calvijn

Spreker: ds. J.M. Molenaar

Plaats: Gebouw Maranatha naast Julianakerk,
Prins Bernhardlaan 26, Veenendaal

Aanvang: 14.00 uur

LOCALE VERGADERING

Maandag 4 maart 2024

54e Jaarvergadering M.V. 'Romeinen 12:16'

Thema: De plaats van de engelen in onze
geloofsbeleving

Spreker: ds. A. van Vuuren

Plaats: 'De Bron', Dorpstraat 42, Benthuizen

Aanvang: 20.00 uur

De nieuwe website is online!

ONZE WEBSITE IS VERNIEUWD! GA SNEL EEN KIJKJE NEMEN: WWW.HERVORMDEMANNENBOND.NL

BESTUURSWIJZIGINGEN

- **MV 'Tot de wet en de Getuigenis' te Elburg heeft een nieuwe penningmeester:**
dhr. M. Kodde, Goorweg 36, 8085 PC Doornspijk.

Vriendelijk dank voor uw medewerking, ds J. van Dijk, secr. E ds.j.vandijk@hetnet.nl

90-jarig jubileum

M.V. 'Onderzoekt de Schriften' uit Hazerswoude-Dorp schreef ons dankbaar het volgende:
"Dankbaar mochten we herdenken dat onze vereniging op 6 februari 90 jaar bestaat. Al die tijd mochten we ons scharen rondom de Bijbel en onze belijdenis. Dat was de trouw van God. We bidden om Zijn Zegen voor de toekomst."

Als hoofdbestuur feliciteren we hen met dit jubileum en wensen hen Gods zegen toe voor de toekomst bij dit mooie werk in Gods Koninkrijk.

Zie, God is mijn heil, ik zal vertrouwen en geen angst hebben, want mijn kracht en psalm is de HEERE HEERE, en Hij is mij tot heil geworden.
Jesaja 12 vers 2

Met droefheid geven wij kennis van het overlijden van ons trouw en meelevend lid

Hendrik Jan Burgerhart

In de leeftijd van 86 jaar

We denken met dankbaarheid terug aan zijn jarenlange betrokkenheid bij onze vereniging.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Bestuur en leden van mannenvereniging 'Schrift en Belijdenis' te Barneveld
18 december 2023

En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie; doch de meeste van deze is de liefde"
1 Korinthe 13:13

Op 9 januari 2024 is door de Heere uit dit leven weggenomen ons trouw en meelevend lid

Henk Aarten

In de leeftijd van 84 jaar

Wij gedenken in dankbaarheid zijn jarenlange lidmaatschap van onze mannenvereniging.

Wij wensen kinderen en kleinkinderen en verdere familie de troost en nabijheid van de Heere toe.

Bestuur en leden van mannenvereniging 'Calvijn' te Genemuiden

De Heere kent degenen die de Zijnen zijn.
2 Timotheus 2 : 19

Op 12 januari is door de Heere uit dit leven weggenomen ons trouw en meelevend lid

Eb van Werven

In de leeftijd van 86 jaar

Wij gedenken in dankbaarheid zijn jarenlange lidmaatschap en bijdrage in het bestuur van onze mannenvereniging.

Wij wensen Jannie, kinderen, klein- en achterkleinkinderen en verdere familie de troost en nabijheid van de Heere toe.

Bestuur en leden mannenvereniging 'Onderzoekt de Schriften'

Emst, januari 2024

Zalig zijn de doden die in de Heere sterven.

Openbaring 14 vers 13

Door de Heere thuisgehaald ons trouwe lid

Jan Kiesbrink

Onze broeder mocht ruim 50 jaar lid zijn van de Herv. mannenbond, waarvan vele jaren bij onze vereniging als secretaris en nadien konden we altijd een beroep op hem doen.

Bestuur en leden van de MV 'Wees een Zegen' te Oene.
19 januari 2024

'Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad
Psalm 119:105

Op 20 januari 2024 is door de Heere uit dit leven weggenomen ons meelevend lid

Harm Altena

In de leeftijd van 73 jaar

Harm was nog maar enkele jaren lid van onze vereniging maar wij denken in dankbaarheid terug aan zijn aanwezigheid en inbreng.

Wij wensen Rina, de kinderen en kleinkinderen en verdere familie de troost en nabijheid van de Heere toe.

Bestuur en leden van mannenvereniging 'Calvijn' te Genemuiden

Met droefheid geven wij kennis dat de Heere na een korte ernstige ziekte uit ons midden heeft weggenomen ons trouw en meelevend lid

Piet Rietveld

in de leeftijd van 82 jaar.

Ruim 40 jaar waren wij getuigen van zijn brede Bijbelkennis en zijn heenwijzing naar het verzoeningswerk van Christus.

De Heere geve dat dit getuigenis geheiligd wordt in ons aller hart.

Wij bidden zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen en allen die hem lief en dierbaar waren de genade en troost van de Heere toe.

Bestuur en leden Herv. Mannenver. "Rond het Woord" te Groot-Amers.

30 januari 2024

OM OVER NA TE DENKEN

Geestelijke strijd bij de puriteinen

Inspannend én hoopvol

Door: ds. R.W. de Koeijer, Waddinxveen

John Bunyan (1628-1688), de schrijver van de Christenreis naar de eeuwigheid, heeft ook een ander beeldverhaal geschreven: De heilige oorlog (1682). Daarin gebruikt hij het beeld van een stad om het menselijke hart te tekenen.

De duivel en de wereld, die de stad belegeren, kunnen deze nooit innemen, als er geen verrader binnen de muren is. En deze is er. Op een verrassend moment zet hij de poorten van de stad open en laat de tegenstanders binnen. Bunyan bedoelt met dit beeld dat geestelijke vijanden zo gevaarlijk zijn omdat verkeerde verlangens aan allerlei verleidingen toegeven.

Op een eigen manier vertolkt Bunyan zo de puriteinse visie op de geestelijke strijd. Puriteinen waren Engelse hervormers in de 17e eeuw. Ze wilden gemeenten opbouwen door de prediking, maar ook door geestelijke geschriften. De laatste jaren verschijnen regelmatig Nederlandse vertalingen hiervan. Wat kunnen wij leren van zulke geschriften? Twee dingen.

INSPANNEND

In de eerste plaats dat geestelijke strijd inspanning vraagt. Er zijn namelijk drie vijanden. De duivel, Gods grote tegenstander, probeert ongelovigen van het geloof af te houden en gelovigen ervan los te weken. Hij gebruikt daarvoor vaak de wereld. In tijden van voorspoed verleidingen van rijkdom, eer en seks; in tijden van tegenslag juist moedeloosheid en verbit-

tering. Dan is er ook nog een innerlijke tegenstander: de verkeerde hartstochten. Deze zorgen ervoor dat verleidingen gemakkelijk tot zonden in de praktijk uitgroeien.

De duivel treedt niet alleen als verleider op, maar ook als aanklager. Voordat de zonde plaatsvindt, stelt hij dat het kwaad niet erg is. Na de zonde vergroot hij het kwaad uit en zegt dat er geen vergeving mogelijk is. Het gevaarlijkste is, zijn vervorming van het Godsbeeld. Als je voor de zonde staat, benadrukt hij Gods liefde om het kwaad te verzachten. Na de zonde stelt hij juist Gods oordeel centraal of geeft hij aan dat je als zondaar onmogelijk kind van God kunt zijn. Geestelijke strijd is dus inspannend omdat gevaarlijke tegenstanders aan het werk zijn. Hoewel ze door Christus zijn overwonnen, treden ze nog steeds actief en listig op. Op deze manier hebben puriteinen goed geluisterd naar Efeze 6:10-20, het Bijbelgedeelte over de geestelijke vijanden en de wapenuitrusting.

VERZET

Inspannend is de strijd volgens puriteinen ook omdat een

beslist verzet nodig is met een door God gegeven wapenuitrusting. Ze gaan daarbij vooral in op het schild van het geloof en de Bijbel als het zwaard van de Geest. Het geloof neemt de Bijbelse waarschuwing ter harte dat de zonde gevaarlijk is en biedt verzet tegen de verleiding. John Owen (1616-1683) verbindt dit verzet nauw met de gerichtheid op de

» Het geloof vindt zonde gevaarlijk en biedt verzet tegen de verleiding «

gekruisigde Christus. In zijn *Op leven en dood. Over de verzoeken en de strijd tegen de zonde* laat hij zien welke hoge prijs voor de zonde is betaald. Daarom kan een gelovige niet aan de zonde toegeven. Tegelijk neemt het geloof de bijbelse belofte ter harte dat er bij God vergeving is, wat bewaart voor moedeloosheid en zelfs wanhoop.

HOOPVOL

In de tweede plaats leren puriteinen dat de geestelijke strijd hoopvol is. Ze verwijzen daarbij naar Christus, de Heilige Geest en de geestelijke wapenuitrusting. Verschillende puriteinen schrijven over Jezus' overwinning op de duivel in de woestijn (Matth. 4) en zien dit als een hoopvol perspectief voor alle gelovigen. Bovendien

vormen kruis en opstanding de garantie van de definitieve overwinning. Bij die garantie hoort ook dat Gods Geest de mens vernieuwt en dit werk zal afmaken. Verder is de geestelijke wapenuitrusting van hemelse makelij en daarom geschikt om de geestelijke vijanden effectief te bestrijden. Op allerlei manieren laten puriteinen dus zien dat

de geestelijke strijd onder Gods leiding staat en daarom in een hoopvol perspectief. Tegelijk hebben ze dit uitzicht verbonden met een krachtig appèl om dagelijks de geestelijke strijd aan te gaan. De Heere schakelt de Zijnen immers in bij het leven met Hem. ■

Lofrede op Abraham

Iedereen moet worden herdacht, maar ieder wordt slechts groot naarmate de grootheid waarmee hij gestreden heeft. Hij die met de wereld gestreden heeft, werd groot door de wereld te overwinnen; hij die streed met zichzelf werd groot door zichzelf te overwinnen. Maar hij die met God gestreden heeft werd groter dan alle anderen. In de wereld kan men vechten van man tot man, of als één tegen duizenden, maar hij die met God gestreden heeft was groter dan allen. Zo wordt er gestreden op aarde: zo zijn er mensen die alles uit eigen kracht overwinnen, maar ook is er iemand die God overwonnen heeft met zijn onmacht. Er zijn mensen geweest die, op zichzelf steunende alles veroverd hebben; ook zijn er mensen geweest die uit eigen krachten alles hebben geofferd; maar weer was hij die in God geloofd heeft de allergrootste. Er zijn mensen geweest die groot geworden zijn uit eigen kracht of door hun wijsheid of door hun hoop of door hun liefde. Maar Abraham was groter dan al deze mensen; hij was groot door de kracht die onmacht heet, groot door de wijsheid waarvan het mysterie een dwaasheid is, groot door de liefde die haat tegen zichzelf is.

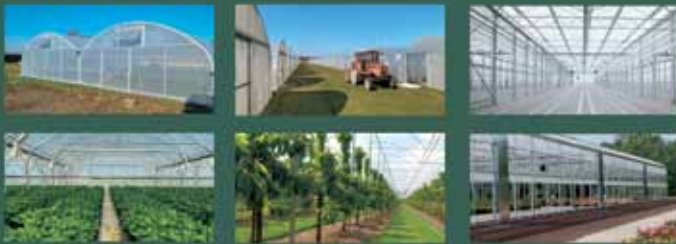
Søren Aabye Kierkegaard (1813-1855), 'Vrees en beven' ('Frygt og Bæven', 1843), p.24-25.

BETROUWBAAR SINDS 1968

OP ZOEK NAAR EEN FOLIE TUNNEL OF KAS?

Rovero Greenhouses is al 55 jaar een betrouwbare wereldwijde leverancier van gespecialiseerde folietunnels en foliekassen voor de landbouw- en tuinbouwsector. Wij onderscheiden ons door kwalitatief hoogwaardige, geavanceerde tunnels en kassen te leveren met een uitstekende klantenservice. Kortom, Rovero Greenhouses is als marktleider in Nederland al vele jaren uw betrouwbare partner.

Rovero.com - verkoop@rovero.nl - 0162 574574

Tunnels - kassen - fruitoverkappingen

BORGO BV

autobedrijf

Bij ons kunt u terecht voor:

- * In- en verkoop occasions
- * APK
- * Schade
- * Banden en velgen + opslag
- * Trekhaak plaatsing
- * Onderhoud en reparatie
- * Airco reparatie, onderhoud en diagnose
- * Uitlijnen en balanceren
- * Audio visuele producten, inbouw, onderhoud en diagnose
- * Camperonderhoud
- * Onderhoud bedrijfswagens

Ook voor (private) lease bent u bij ons op het juiste adres

Kaartenmakerstraat 9 | 2984 CB Ridderkerk | T 0180 397943 | www.autobedrijfborgo.nl

**Bezoek onze showroom in
Autopartners De Blaak 2.0**

P.C. Hoofdstraat 14 te Ridderkerk

WORD DAAROM LID VAN DE GEREFORMEERDE BOND

**BOUW MEE
INVESTEER
IN DE KERK.
JUIST NU!**

Ds. J.A.W. Verhoeven, sinds januari 2021 voorzitter van de Gereformeerde Bond: 'Ook in onze tijd komt er veel af op de kerk. Alleen met het Woord als bron en norm gaan we een goede, veilige weg. Die boodschap klinkt via ons weekblad *De Waarheidsvriend*, ook via ambtsdragers in de gemeenten, op toerustingsmomenten

voor gemeenteleden, en tijdens bijeenkomsten voor studenten theologie. Helpt u mee dit te kunnen blijven doen? Word lid, voor € 10 per jaar en ontvang een gratis bijbelstudieboekje.'

Wilt u lid worden van de Gereformeerde Bond?

Natuurlijk ondersteun ik dat werk. Voor slechts € 10 per jaar onderschrijf ik dat ik meebouw aan dit werk én draag ik concreet bij aan de opbouw van mijn eigen gemeente en de Protestantse Kerk.

Of kijk op: www.gereformeerdebond.nl

de lease **Intermediair**
voordeel in mobiliteit

Financial Lease Full Operational Lease Short Lease Private Lease

De LeaseIntermediair biedt de ideale combinatie van persoonlijk mobiliteitsadvies én scherpe tarieven.

Via 1 aanspreekpunt bereik je en vergelijk je de grootste en beste Nederlandse leasemaatschappijen.

Voortaan weet je wel zeker dat je de beste leasdeal hebt en volledig wordt ontzorgd!

Dat is voordeel in mobiliteit.

Neem vrijblijvend contact op om de mogelijkheden te bespreken.

*Met vriendelijke groet,
Marco van der Linde*

Mobiel 06 - 516 857 81 info@deleaseintermediair.nl www.deleaseintermediair.nl

Neem en lees...

We hebben weer een paar interessanten leestips voor je:

GOD IS OM JE HEEN, IK BEN NOOIT ALLEEN, DAGBOEKJE 6-8 JAAR, DOOR PIETER BOTH; UITG. JONGBLOED, LEEUWARDEN, 2023; ISBN 978 90 33833243; 160 BLZ; € 13,99

De auteur is als predikant betrokken bij het werk van het Evangelisch Werkverband. Hij schreef dit dagboekje voor kinderen om na te denken over Jezus Christus is en wat geloven betekent. In negen aansprekende thema's legt hij verschillende Bijbelgedeelten open. Altijd voorzien van een pakkende vraag om over na te denken. De schrijver weet de taal van de kinderen te spreken. Dat Jezus Christus juist kwam om zondaren zalig te maken en wat dit betekent juist ook in het leven van onze kinderen, is een punt dat onderbelicht blijft in dit dagboek.

HET OOG GERICHT OP JEZUS, BIJBELSTUDIES UIT DE BRIEF AAN DE HEBREEËN, DOOR DS. H.I. METHORST; UITG. JONGBLOED, LEEUWARDEN, 2023; ISBN 978 90 88973598; 78 BLZ; € 10,99

In acht Bijbelstudies neemt de auteur ons mee door de Hebreeënbrieff-preek. Een korte inleiding en een bondige bespreking van een aantal hoofdstukken uit dit mooie Bijbelboek. De vragen in dit deeltje van Artios Bijbelstudiereeks zijn scherp en nodigen uit tot gesprek. De Bijbeluitleg is bondig en had wellicht diepgravender gekund, maar als opmaat tot studie in de Bijbel zeer geschikt.

God moves in a mysterious way

God gaat Zijn ongekende gang
vol donkere majesteit,
die in de zee Zijn voetstap plant
en op de wolken rijdt.

Uit grondeloze diepten put
Hij licht en vreugd' uit pijn.
Hij voert volmaakt Zijn plannen uit,
Zijn wil is soeverein.

Geliefden Gods, schept nieuwe moed,
de wolken die gij vreest,
zijn zwaar van regen, overvloed
van zegen allermeest.

Zoudt gij verstaan waar Hij u leidt?
Vertrouw Hem waar Hij gaat.
Zijn duistere voorzienigheid
verhult Zijn mild gelaat.

Wat Hij bedoelt dat rijpt tot zin,
wordt klaar van uur tot uur.
De knop is bitter, is begin,
de bloem wordt licht en puur.

Hoe blind vanuit zichzelf is
het menselijk gezicht.
God Zelf vertaalt de duisternis
in eind'lijk eeuwig licht.

William Cowper (1731-1800) | Vertaling: J.W. Schulte Nordholt